

XVII.

С т и п е н д и и.

Прѣзъ врѣмето на турското иго още българскитѣ патриоти, които прѣдвиждали рано или късно освобождението на родината си, се грижеха да приготвяватъ просвѣтени сили не само въ областъта на народната просвѣта, но още по всичкитѣ отрасли на държавното управление, на икономическия, културния и политическия животъ на страната. Ето що пише Д-ръ Ив. Селимински на В. Априловъ прѣзъ 1841 год. (5 юлий).

„Нека се ползуваме отъ грѣшкитѣ на нашитѣ прадѣди, нека се погрижимъ о врѣме да приготвимъ наши млади сили за едно скоро бждеще блѣскаво щастие на народа ни. Казвамъ за едно скоро бждеще, защото нито човѣшкитѣ работи очакватъ нашитѣ приготовления, нито подабенъ младежъ се приготвява за кратко врѣме, нито съ случайни знания и науки. Това би било както, когато се появи нѣкоя епидемия въ нѣкой градъ, тогава градътъ ще се погрижи да изпрати юноши да слѣдватъ по медицината, за да се върнатъ и освободятъ града отъ епидемията.

Слѣдователно е необходимо 2—3 младежи съ добра подготовка да бждатъ изпратени въ разни европейски университети, за да слѣдватъ по политическитѣ науки, защото, за да се организира автономна държава, има нужда отъ просвѣтени умове съ откровени сърдца и истински патриотизмъ, тъй щото да се обема миналото, настоящето и бждещето“.

Слѣдъ освобождението, задачата да се приготви кадъръ на просвѣтени умове и способни хора по всичкитѣ клонове на народния животъ се е паднало главно на Министерството на Народното Просвѣщение. Съ бюджетни срѣдства, които за тази цѣль понѣкога сж се възкачили на 600,000 лева годишно, или съ приходитѣ на завѣщанитѣ фондове отъ разни благодѣтели, Министерството на Народното Просвѣщение е раздало всѣка година, *по конкурсъ*, десетки и десетки стипендии на отличившитѣ се младежи въ разни учебни заведения за да отидатъ въ странство било за да получатъ више образование, било за да разширяватъ или допълнятъ знанията си; ползата бѣше двойка: първо, защото тия младежи сж могли да се сдобиятъ